

Solidarni. Opieka paliatywno- -hospicyjna w Polsce

Ponad 400 ośrodków paliatywno-hospicyjnych, tysiące pracowników i wolontariuszy, tworzących interdyscyplinarne zespoły sprawujące opiekę nad terminalnie chorymi i ich rodzinami oraz dziesiątki tysięcy osób, które tę pomoc otrzymały, to bilans ponad 30 lat istnienia ruchu hospicyjnego i medycyny paliatywnej w Polsce. Lat wypełnionych staraniem o człowieka u kresu życia, by mógł odchodzić godnie, bez bólu, w otoczeniu bliskich mu osób, bez względu na wiek, płeć, wyznanie czy zamożność. Czasu mozolnego budowania świadomości społecznej i solidarności międzyludzkiej wobec przewlekle chorych, umierających i ich bliskich, opartej na głęboko humanistycznych i chrześcijańskich postawach. Lat transformacji, poczynając od pierwszych zespołów wolontariuszy: lekarzy, pielęgniarek, psychologów, pracowników socjalnych, duchownych i wszystkich ludzi dobrej woli, po formalne struktury organizacyjne, wpisane w system ochrony zdrowia. Lat współpracy łączących profesjonalną pomoc medyczną i pozamedyczną z zaangażowaniem wolontariuszy,

Anna Janowicz, Piotr Krakowiak, Alicja Stolarczyk (red.), *Solidarni. Opieka paliatywno-hospicyjna w Polsce*, Fundacja Hospicyjna, Gdańsk 2015, s. 456, ISBN 978-83-940626-2-0

z zachowaniem odmiennych kompetencji i wspólnego celu interdyscyplinarnych zespołów.

Trudno zmieścić doświadczenia ponad 30 lat na kartach jednej książki. Trudno ująć w słowie pisany wszystkie emocje, które im towarzyszyły. Jest w tej historii i entuzjazm, związany z odkrywaniem możliwości nowych form pracy, i wiara, i radość z tworzenia, ale i niepokój o sprawy związane z codziennym funkcjonowaniem, troska o to, by móc jak najlepiej odpowiedzieć na potrzeby chorych. Zamierzeniem redaktorów było pokazanie historii powstania opieki paliatywno-hospicyjnej w Polsce w możliwie najszerszym aspekcie: poprzez wskazanie jej źródeł i inspiracji, osobiste doświadczenie osób zaangażowanych w opiekę nad osobami u kresu życia oraz historie poszczególnych ośrodków paliatywno-hospicyjnych i organizacji je wspierających.

[...] Część pierwszą tworzy zarys dziejów ruchu hospicyjnego w Polsce, przywołujący postawy ludzkie w odniesieniu do ludzi chorych i umierających, różnorodne na przestrzeni wieków, źródła chrześcijańskie i humanistyczne, wpływające na powstanie ruchu hospicyjnego w Europie oraz prezentację rodzimych inspiracji do opieki nad osobami u kresu życia. Przywołane zostały także osoby i ośrodki, od których wszystko się zaczęło. W tej historii szczególne miejsce zajmuje wolontariat. Bezinteresowne zaangażowanie tysięcy osób różnych profesji u początku ruchu stanowiło podstawę działań, a i dzisiaj jest ono wciąż niezwykle ważną jego częścią, wyróżniającą polski ruch hospicyjny.

Część drugą wypełniają osobiste historie i doświadczenia osób mających swój niezwykle wkład w jego powstanie, kształt i obecne znaczenie. Składają się na nią wspomnienia osób bezpośrednio zaangażowanych w opiekę nad chorymi: lekarzy, pielęgniarek, psychologów, pracowników socjalnych, duchownych, siostr zakonnych i osób, które te działania w różnoraki sposób wspierają.

W części trzeciej zawarto historie poszczególnych ośrodków paliatywno-hospicyjnych, prezentując ich wielką różnorodność: formy organizacyjne, formy pomocy, osiągnięcia i ludzi, którzy tworzyli opiekę oraz tych, którzy ją kontynuują. Nadesłane relacje są świadectwem wytrwałości zespołów, ich rozwoju, w wielu przypadkach również poszerzenia świadczonej opieki i form współpracy z lokalną społecznością, wolontariuszami, uczelniami i ośrodkami naukowymi oraz innymi organizacjami i instytucjami.

Część czwarta stanowi prezentację ogólnopolskich organizacji wspierających zespoły i ośrodki paliatywno-hospicyjne. Powstały one z potrzeby dzielenia się wiedzą i doświadczeniem codziennej pracy na rzecz osób u kresu życia i ich bliskich. Realizowane przez nie projekty i działania umacniają polski ruch hospicyjny, istotnie wpływając na jego rozwój.

Zespołowa opieka nad osobami u kresu życia w Polsce opiera się na mocnej tradycji i kulturze współpracy specjalistów różnych dziedzin, a także wolontariuszy, wypracowanej przez ostatnie 30 lat. Jej szczególną wartość podkreślał ksiądz Eugeniusz Dutkiewicz, ojciec polskiego ruchu hospicyjnego, przypominając, że nikt z tego zespołu nie umiałby

pomóc sam, dopiero różnorodność osób: ich przygotowania, osobowości, profesji i wyznawanej filozofii potrafi zaspokoić potrzeby chorego.

[...] Pragniemy podziękować wszystkim osobom i zespołom, które odpowiedziały na nasze zaproszenie i podzieliły się swoimi wspomnieniami oraz refleksjami. Szczególne podziękowania kierujemy do Fundacji Roberta Boscha z Niemiec

(Robert Bosch Stiftung), która zechciała sfinansować przekład tej publikacji na język angielski. Dziękujemy wreszcie wszystkim czytelnikom, którzy znaleźli czas, by do tej książki zajrzeć i informujemy, że jej obie wersje – polska i angielska – są dostępne w formie elektronicznej na stronie www.fundacja-hospicyjna.pl.

Anna Janowicz, Piotr Krakowiak, Alicja Stolarczyk

O alergologii i dermatologii nad Bałtykiem

Ponad 300 osób uczestniczyło w 12 Akademii Dermatologii i Alergologii oraz III Międzynarodowej Konferencji *Dermatologia i alergologia bez granic*, które odbyły się w dniach 5-7 lutego 2016 r. w Słupsku i Ustce. Czterdziestu zagranicznych lekarzy przyjechało z obwodu grodzieńskiego, witebskiego, mińskiego i homelskiego, a 250 lekarzy polskich różnych specjalności z całej Polski. W tym doniosłym wydarzeniu naukowym udział wzięło i wykłady wygłosiło 40 wybitnych profesorów, specjalistów w zakresie alergologii, dermatologii, pediatrii, laryngologii oraz reumatologii. Honorowy patronat nad wydarzeniami objęli Konstanty Radziwiłł, minister zdrowia oraz prof. Janusz Moryś, rektor GUMed. Konferencję poprzedził kurs szkoleniowy Winter Atopy School. 12 Akademia Dermatologii i Alergologii oraz III Międzynarodowa Konferencja *Dermatologia i alergologia bez granic* zostały zorganizowane przez Sekcję Dermatologiczną Polskiego Towarzystwa Alergologicznego, Katedrę i Klinikę Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i Oddział Morski Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Konferencja była znakomitą płaszczyzną do interdyscyplinarnej dyskusji na temat problemów diagnostycznych i najnowszych możliwości terapeutycznych, z których skorzystać będą mogli leczeni przez specjalistów chorzy.

Konferencję połączono z obchodami XXIV Światowego Dnia Chorego, które odbyły się w niedzielę, 7 lutego 2016

r. w kościele pw. Najświętszego Zbawiciela i w Ratuszu Miejskim w Ustce z udziałem ks. abp. Tadeusza Gocłowskiego, Rektora GUMed, Rektora GSD oraz Burmistrza Ustki. Podczas sesji niedzielnej poruszono zagadnienia związane z problemami ludzi starszych i uniwersalnymi metodami zachowania zdrowia.

prof. Roman Nowicki,
kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii,
Wenerologii i Alergologii

Rys. A. Boguszewicz

